

7/5

Universitetsreformer

Universitetskanslern har i förslag till nya universitetsstatuter förordat en rad reformer av begränsad räckvidd. Såsom professor Erik Lönnroth redan framhållit i en artikel i Dagens Nyheter den 3 maj syftar förslagen till förenklingar och rationaliseringar som i några fall länge påyrkats och i de allra flesta punkter synes uppenbart välmotiverade. Sålunda föreslås exempelvis att den humanistiska fakulteten skall uppdelas på två sektioner, en historisk-filosofisk och en språkvetenskaplig; man räknar med att behandlingen av ärendena härigenom skall bli mindre tungrodd och att sakkunskapen starkare skall kunna göra sig gällande. Därjämte stadgas möjlighet att delegera ärenden inom en sektion till ämnesgrupper av särskilt nära besläktade vetenskaper, uppenbarligen en metod att i viss mån tillgodose kravet på en särskild samhällsvetenskaplig sektion. Möjligheten att utbyta föreläsningar mot andra former av undervisning — seminarier, kurser, författande av kompendier — främjas; här föreligger en tendens till uppjukning och särskilt till begränsning av den ofta föräldrade föreläsningsformen för vilken den nuvarande universitetskanslern tidigare visat sitt intresse. Det i Sverige enastående komplicerade förfarandet vid tillsättningen av akademiska befattningar bibehålles i huvudsak, säkerligen på starka skäl, men några förenklingar har upptagits i statuterna.

Mera diskutabelt synes universitetskanslerns av Lönnroth rekommenderade förslag att slopa betyget på doktorsavhandlingar. För detta förslag anförs ett skäl som betecknas som principiellt, nämligen att det med en starkt differentierad betygsskala är svårt att fullt rättvist betygsätta en disputation och att därför betyg från olika lärosäten och olika ämnen i regel inte är fullt jämförbara. Påpekandet är utan tvivel rik-

tigt, likaledes erinran om att betyget Med beröm godkänd — uppdelat i ett docent-cum och ett cum-minus — tenderar att bli normalbetyg ("på vissa håll", skriver kanslern med sannolikt överdriven försiktighet). Det vid all betygsättning ofrånkomliga, att man inte alltid träffar det rätta och att full jämförlighet är utesluten, synes emellertid vara ett bra svagt skäl för att slopa betygen över huvud.

Ett s. k. praktiskt skäl för reformen anföres även, nämligen att slopandet av betyg kunde antas leda till att licentiaterna som tänker disputera begränsar omfattningen av sitt arbete, då de inte längre lockas att genom en kvantitativt större prestation få högre betyg än godkänt. Just på denna punkt kan dock ett rakt motsatt resonemang föras. De svenska doktorsavhandlingar som belönas med B, ja, man kan nog tillägga de avhandlingar som får lägre betyg än AB, är i regel ytterligt svaga; de flesta strävar att få åtminstone ett AB — (ett AB som inte ger docentkompetens). Det är naturligtvis ett oskick om den rena kvantiteten honoreras med ett högre betyg, om exempelvis skillnaden mellan Ba och AB i praktiken blir ytterligare 100 sidor av samma enkla beskaffenhet. Men det kan väl knappast förnekas att i det stora hela önskan att er-hålla ett högre betyg sporrar till energi i arbetet. Om en följd av reformen skulle bli att ett stort antal disputander skulle sikta blott på ett godkännande och om avhandlingarnas kvalitet alltså i stor omfattning skulle nedgå till den nu för B- och Ba-disputationerna normala, skulle detta rätt allvarligt skada den svenska forskningen. Hela disputationsförfarandet och framför allt tryckningen av avhandlingarna kommer att te sig meningslöst när det gäller produkter på denna nivå. Försvarsbetygens värde är långt mera tvivelaktigt.

7/5

Eisenhowers ställning är ytterst stark

både inom det republikanska partiet och inom den amerikanska väljarkåren över huvud taget. Detta framgår senast av några opinionsundersökningar. Vid en sådan undersökning har 51 % demokrater förklarat sig helst vilja ha Stevenson som presidentkandidat; av republikanerna uttalar sig inte mindre än 89 % för Eisenhower som kandidat. Än mera slående är de siffror som uppnåtts då man uppmanar de tillfrågade att välja mellan olika kandidater för de båda stora partierna. Nedan återges några huvudresultat:

Eisenhower	59 %
Stevenson	41 %
Eisenhower	64 %
Kefauver	36 %
Nixon	39 %
Stevenson	61 %
Nixon	42 %
Kefauver	58 %

Det visar sig alltså att 1/5—1/3 av hela väljarkåren synes vara beredd att göra sin röstning beroende av vilka kandidater som partierna uppställer. Med Eisenhower som kandidat tycks republikanerna kunna räkna på en betydande majoritet, medan Nixon — och sannolikt andra tänkbara republikanska kandidater — blir besegrade av Stevenson eller Kefauver. Undersökningen fastslår det under senare år ofta betonade förhållandet att flertalet väljare är benägna att rösta demokratiskt och att republikanerna inte kan räkna med en seger annat än om de uppställer en personligen utomordentligt populär kandidat. Det är självallet i detta läge att,

republikanerna på allt sätt söker förmå Eisenhower att ställa sig till förfogande även år 1956.